

ÅRSPLAN

2017 - 2018

ÅRSPLAN FOR KARDEMOMME BARNEHAGE 2017-2018

Velkommen til et nytt barnehageår i Kardemomme barnehage. I denne årsplanen finner dere informasjon, planer og praktiske opplysninger. Den er laget som et supplement til vår virksomhetsplan, der det pedagogiske grunnsynet, barnehagens visjon og teorien bak vårt arbeid er utdypet. Se www.kardemomme.no for mer informasjon.

Kardemomme er en privat barnehage med 50 barn i alderen 0-6 år fordelt på tre avdelinger; Kasper, Jesper og Jonatan. Vi er en nonprofit barnehage som eies av de foresatte i et samvirkeforetak. Barnehagens lyse og flotte lokaler ligger i kort gangavstand fra Ensjø t-banestasjon i rolige, bilfrie omgivelser på Kampen. Nærmeste naboer er Kampen Økologiske barnebondegård, Kampen skole og Kampen barnehage.

LOVGRUNNLAG:

Stortinget har i Barnehageloven (2005) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold. I tillegg har Kunnskapsdepartementet fastsatt en Rammeplan (2017) som gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

I Barnehageloven §1 Formål, står det:

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.”

(Kunnskapsdepartementet, 2011)

AVDELINGENE:

Kardemomme barnehage har 3 avdelinger; Kasper, Jesper og Jonatan. På Kasper går de eldste, på Jesper de mellomste og på Jonatan de aller yngste. Vi velger å dele inn gruppene på denne måten fordi dette gir barna muligheten til å følge jevnaldrende gjennom barnehagetiden. De får mange kamerater på samme alder å leke med, noe vi mener legger til rette for vennskap og trygghet. Pedagogisk kan vi tilrettelegge aktiviteter, tema, grupper og opplegg ut i fra barnegruppens alder og interesser.

JONATAN:

På Jonatan er det 14 barn i alderen 0-2 år. I begynnelsen av barnehageåret legger vi vekt på å bli kjent med hverandre og komme inn i rutinene på avdelingen. Faste rutiner skaper trygghet og oversikt for barna. Vi setter av god tid til de ulike hverdags situasjonene og legger vekt på kvalitet i disse.

Jonatanbarna viser stor glede over å være sammen i en gruppe. Leken er preget av imitasjon og på avdelingen opererer barna ofte sammen i "flokk"- de vil gjøre det samme og leke med de samme tingene. 0-2 års alderen kalles "toddlerperioden" (Løkken 2004) og barn i denne alderen elsker å være i bevegelse, bruke kroppen sin og tumle rundt sammen med jevnaldrende. De yngste barna forstår verden kroppslig og uttrykker seg gjennom kroppen, i tillegg til lyder og ord. Vi deler også ofte barne i mindre grupper

Jonatanavdelingen er tilpasset de minste barnas behov. Vi har god tumleplass hvor vi kan klatre, balansere, hoppe, turne på madrasser og skli. Vi er også glade i å titte i bøker, leke med biler og tog, bygge tårn og "lage mat" i kjøkkenkroken. Hver dag har vi samlingsstund, barna har hvert sitt buemerke og en egen sang. Vi bruker også konkrete fra ulike temaer som vi samtaler og synger om. Slik får barna mulighet til å lære nye ord og begreper. De minste barna trenger lang tid på å sortere og ta inn informasjon og inntrykk, og viser stor glede og fryd over gjenkjennelse. Jo flere ganger jo bedre!

Vi bruker mye musikk i hverdagen. Vi lytter, synger, danser og utforsker forskjellige instrumenter. Vi har også formingsaktiviteter av ulike slag. Den tidligste formen for kreativitet er preget av utforskning, utprøving og sansing. Vi ønsker å stimulere barnas sanser, gi dem varierte inntrykk og legge til rette for å prøve ut og utforske. Vi er ute hver dag og en dag i uken har vi satt av til tur.

Noen ganger drar vi på lengre turer til for eksempel Skullerud eller Sognsvann, men ofte holder vi oss i nærmiljøet.

JESPER:

Jesper er avdelingen for barna mellom 2 og 4 år, her er det 18 barn. I denne alderen er det fortsatt gøy å tumle omkring, men barna får også mer sans for det kreative. Personalet jobber derfor med å gi tid og rom til begge deler. Rolleleken er sentral på Jesper. Barna her har mange interesser, og på avdelingen er det populært å bygge høye tårn, lange bilbaner, togbaner, hus og hytter. Mange er også glade i å tegne, male, klippe, lime og perle. De leker ofte med dyr, spiller spill sammen eller pusler. Barna baker gjerne eller former med plastelina. På Jesper har vi også et populært rom for fysisk utfoldelse med klatreborg og mange store puter og en familiekrok med kjøkkenutstyr, dukker og bamser. Her blir det ofte dekket på til fest og servert mye god mat.

For språkutviklingen er det viktig at barna får tid til å selv få uttrykke det de vil si. Personalet lytter når barna forteller. De forsøker å svare på spørsmålene og utvider samtalen ved å oppmuntre til å fortelle mer og undre seg sammen. Vi har mange bøker tilgjengelig, og vi forteller ofte eventyr ved hjelp av konkrete, har dukketeater eller rollespill. Vi deler også ofte barna i mindre grupper

Vi har ofte samlingsstund, da sitter barna i ring og vi synger, har opprop, barna forteller om noe de har på hjertet eller vi har sangleker. Mange av barna elsker musikk og er glade i å synge, spille og danse. Hver uke får to av barna være kjøkkensjefer, og det er stor stas. Kjøkkensjefene får hjelpe til med å servere mat og velge matsang. Jesperbarna er aktive og liker å leke mye ute. Minst en dag i uken drar vi på tur. Vi har mange fine muligheter i nærmiljøet, og vi drar på biblioteket, lekeplasser, teater og museum. Vi drar også gjerne på tur i skogen hvor det er fantastiske muligheter for motorisk trening og god plass å boltre seg på.

KASPER:

På Kasper er de eldste barna samlet. Det er 18 barn fra 4 – 6 år. Barna er fulle av energi, kreativitet og lærelyst. På avdelingen har vi et eget rom for fysisk aktivitet med ribbevegg, sklie, madrasser, puter og båt. Musikk, dans og å spille på instrumenter er gøy, og barna her har blitt så store at de både kan spille brettspill og kortspill. Vi leker også gjerne med dyr, biler, zoobklosser, tog, kapplaklosser eller lego. På avdelingen er det en hems som innbyr til spennende lek eller ro og hvile. Vi har også en egen lesestol og barna er glade i å bli lest for og titte i bøker. Vi deler ofte barna inn i mindre grupper.

I tillegg har vi et kreativt rom hvor barna selv kan finne frem blant annet maling, tegnesaker, leire, perler, garn, papir, vever, sakser og lim til ulik skapende aktivitet. Her kan de også leke og bli kjent med bokstaver og tall. Det er spennende å finne sin egen bokstav og oppdage hvordan ord blir til. Kasperbarna er glade i å dra på tur og har en fast turdag i uken. Det er hyggelig å dra mange sammen på tur og det styrker fellesskapet. Vi drar gjerne både til skogen, til sjøen, museer, teatre eller rundt i nærmiljøet.

Barna som skal begynne på skolen har det siste året i barnehagen en egen førskoleklubb som heter Maxi-klubben. Her har de skoleforberedende aktiviteter og samtaler rundt forventninger og hvordan det er å gå på skolen. Personalet vet at barna får en lettere skolestart dersom de er vant til:

- anerkjennelse, oppmuntring og utfordringer
- klare regler og god dagsrytme
- godt samspill med andre
- ansvar og selvstendighet
- lek, sang og lesing sammen med andre (Fatland, 2007)

Dette får barna god trening i. Personalet sørger for at barna kan glede seg til å begynne på skolen og at de tar avskjed med barnehagen på en god måte. Vi samarbeider med skolene og ønsker å bidra til at alle barna får et positivt inntrykk av sin skole.

PERSONAL

Personalet i Kardemomme har høy kompetanse og faglig ekspertise samt evne til å se hvert enkelt barns behov, ønsker og forutsetninger. Vi legger opp til morsomme, varierte, utfordrende og inspirerende dager for barna. I Kardemomme er de ansatte engasjerte og aktive. Vi har et godt og stabilt miljø og mange ansatte med barnehagelærerutdanning og flere barne- og ungdomsarbeidere. Personalet sørger for at barnas grunnleggende behov for mat, stell, hvile og kos er dekket. Vi støtter barna i utforskingen av verden og vi utfordrer dem til å strekke seg enda litt lenger. Vi gir mange muligheter for å tilegne seg kunnskap og vi deler gleden når barna tør og mestrer. Vi er gode på kommunikasjon, motivasjon og løsning av konflikter.

Vi legger stor vekt på rutiner for at barnehagehverdagen skal oppleves som forutsigbar og trygg. Hvert barn har sin primærkontakt som har et spesielt ansvar for at både barna og foresatte blir sett, hørt og tatt på alvor. Vi ønsker å være fleksible og tilgjengelige, og det er viktig for oss med et nært samarbeid med de foresatte.

OVERSIKT OVER DE ANSATTE

Daglig leder: Camilla S. Stolpe – barnehagelærer
Daglig leder: Therese S. Sandsbråten – barnehagelærer

KASPER:

Pedagogisk leder: Hege Sandsbråten – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Camilla S. Stolpe – barnehagelærer
Pedagogisk medarbeider: Laura S. Nicolae – barnehagelærerstudent 4. år deltid.
Pedagogisk medarbeider: Nadia Afgan

JESPER:

Pedagogisk leder: Line Rue – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Trym Sigve Jarmund - barnehagelærer
Pedagogisk leder: Therese S. Sandsbråten – barnehagelærer
Barne- og ungdomsarbeider: Anne Østbakken
Pedagogisk medarbeider: Sinem Akin

JONATAN:

Pedagogisk leder: Merethe Rennemo – barnehagelærer
Pedagogisk leder: Ida Ødegård - barnehagelærer
Barne- og ungdomsarbeider: Viktoria Silseth
Barne- og ungdomsarbeider: Rachel Ashkenazi Evensen
Barne- og ungdomsarbeider: Cecilie Gottfredsen
Pedagogisk medarbeider: Sevim Saritas

KALENDEREN Årsplanen er utformet som en kalender. Vi håper at det gjør den oversiktlig, lett å lese og bruke for personalet, foresatte og andre interesserte. Punktene som er satt opp hver måned i kalenderen er kun et utgangspunkt og vi kommer til å jobbe med andre temaer parallelt. Vi tilpasser også tema og arbeidsmåter ut fra barnegruppens alder og interesser. I tillegg til tema har vi satt inn bursdager og andre viktige datoer som det er lurt å huske på.

NY RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN

Kunnskapsdepartementet har fastsatt ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Den nye rammeplanen gjelder fra august 2017. Personalet i Kardemomme vil arbeide med å implementere denne i arbeidet og lederteamet vil høsten 2017 utarbeide ny virksomhetsplan for vår barnehage.

I Rammeplan for barnehagen (2017) blir det beskrevet at Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

FAGOMRÅDENE

Rammeplan for barnehagen (2017) har også beskrevet syv fagområder som vi i barnehagen skal arbeide med.

De syv fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene opptrer sjelden isolert. Flere områder vil være representert samtidig i vårt arbeid med temaer og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer. Det er det pedagogiske lederteamets ansvar å sikre at vi arbeider med alle fagområdene i løpet av barnehageåret. Barnehagens arbeid tilpasses barnas alder, interesser og gruppens sammensetning, og vi vil derfor jobbe ulikt på de tre avdelingene.

ÅRETS TEMA – SPRÅKGLEDE

Personalet i Kardemomme har valgt språkglede som årets tema. Vi vet at det å lære språk har stor betydning for barnas generelle utvikling, glede og trivsel. Språkstimulering er en av barnehagens viktige oppgaver, og barna skal møte og være del av et rikt og variert språkmiljø i vår barnehage. Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medvirkning i hverdagen. Arbeidet med å støtte barnas språktilegnelse er en sentral del av barnehagedagen.

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder om språkstimulering i barnehagen (Udir 2013). Denne sier blant annet at alle barn i barnehage skal få språkstimulering tilpasset sitt mestringsnivå og få målrettet språkstøtte ved behov. Kardemomme velger også å følge Oslostandard for godt språkmiljø i barnehager (2013). Vi benytter tegn-til-tale i vårt språkarbeid. Tegn-til-tale er å bruke tegn med hendene i kombinasjon med talen. Erfaringene er at talespråket bedres ved å bruke tegn som støtte. Barn kan ha lettere for å forstå, huske og lære tegn de ser enn ord de bare hører.

Kardemomme barnehage er fra 2016-2019 med på en nasjonal strategi for språk, lesing og skriving kalt Språkløyper. For mer informasjon om denne strategien se www.sprakloyper.no

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

I Rammeplanen for barnehagen (2017) blir det beskrevet hvordan barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforsking av både muntlige språk og skriftspråk.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

Personalet skal

- skape et variert språkmiljø, der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket
- bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter

ORD OG BEGREPER

Arbeid med ord og begreper er en naturlig del av barnehagedagen. Ibsen og Grove (2015) skriver i sin bok Grep om begreper at begreper er ordenes innholdsside. Barn tilegner seg gradvis nye ord og deres betydning og tar dem opp i språket sitt. Personalet kan konkretisere og visualisere nye ord ved hjelp av gjenstander, bilder, stemme, mimikk, tegn og kroppsspråk for å gjøre det tydelig for barna hvilket innhold ordene har. Introduksjon av nye ord og arbeid med begreper inngår i barnehagens språkarbeid. Barna lærer nye ord og får begrepsforståelse ved å erfare og oppleve sammen med andre i ulike situasjoner i hverdagen. Førstehåndserfaringer gjør det enklere for barna å forstå ord, huske dem og ta dem i bruk. Varierte og rike erfaringer er også avgjørende. Ved å gi barna god anledning til språklig samhandling knyttet til erfaringene fremmer barnehagen barnas begrepsutvikling.

Grep om begreper er en metodikk for strukturert begrepslæring som legger vekt på helhetlig begrepskompetanse. Personalet vil i år også arbeide med dette. Ved å gå i dybden på ett begrep om gangen lærer barna en tilnæringsmåte som overføres også til andre begreper, samtidig som barn og voksne språknygjerrighet vekkes. Begrepene påvirker alle sider ved språkets utvikling og er derfor et av språkets kjerneområder. Alle barn har nytte av hjelp til å etablere en solid grunnmur av begreper.

GODE SAMTALER

Vi vil også ha fokus på samtaler med barn. Høigård (2013) skriver i sin bok Barns språkutvikling at gode samtaler ofte oppstår spontant og at det er viktig å gripe anledningen når et engasjerende emne plutselig dukker opp. Særlig viktig er det at voksne følger opp barns initiativ til samtale. Samtalene kan også være planlagte. Samtale er helt avgjørende for at barn skal bygge opp en god begrepsforståelse, og det er viktig at barn får gjøre førstehåndserfaringer. Det er først når barna får ordene for erfaringene og opplevelsene at begrepsdanningen skjer. Personalet vil planlegge inn samtale i barnehagehverdagen og i forbindelse med ulike aktiviteter.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Kardemomme barnehage er en pedagogisk virksomhet der det kontinuerlig vurderes, planlegges og dokumenteres. For personalet er det viktig å gi barna et pedagogisk tilbud av høy kvalitet. Vårt arbeid tilpasses den aktuelle barnegruppen og det enkelte barn. Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i Kardemomme er en av de viktigste forutsetningene for barnas utvikling og læring. Trivsel og utvikling observeres og vurderes derfor fortløpende.

Det er viktig for personalet å arbeide med kompetanseheving. Å vurdere, reflektere, veilede, diskutere, dokumentere og planlegge er vår måte å arbeide på. Vår planlegging baseres på dette arbeidet, på kunnskap om barns utvikling og læring, barnas erfaringer og synspunkter, observasjon og samtaler med barn og foresatte. Vi legger stor vekt på at gjennomføringen av planene skal være fleksibel, med rom for spontanitet og barns medvirkning. Dokumentasjon er et arbeidsredskap for personalet. Vår dokumentasjon gir barn og ansatte bedre mulighet for samtale og refleksjon og den gir foresatte, lokalmiljøet og kommunen informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen vår. På de ukentlige avdelingsmøtene vurderer vi arbeidet på avdelingen. Vi samtaler om og skriftliggjør hva som fungerer bra og hva vi må arbeide videre med. Ut fra dette setter vi oss nye mål og velger eventuelt nye metoder. Vi planlegger, diskuterer og tar opp ting som har betydning for vår avdeling. Det ukentlige avdelingsledermøtet gir styrerne og de pedagogiske lederne muligheten til å drøfte barnehagens pedagogiske målsetninger, evaluere arbeidet og planlegge. Fem dager i året er det planleggingsdag. Da jobber hele personalet med planleggings- og evalueringsarbeid. Dette gjør vi også på personalmøtene som avholdes annenhver måned. I tillegg brukes noen av disse dagene og timene til kurs, foredrag, seminarer og diskusjoner. I Kardemomme gjennomfører vi en årlig brukerundersøkelse hvor vi får tilbakemeldinger på virksomheten slik at vi kan videreutvikle tilbudet vårt. Resultatene fra vurderingene og årets arbeid legges til grunn for videre arbeid. Vurderingene åpner for debatt om barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet og er viktig for å fornye vår virksomhet og barnehagen som organisasjon

MÅNEDENS BEGREP:

Kropp

UNDERBEGREPER:

Kroppsdelene, ansiktet, anatomi, sanser, bevegelse, helse, kosthold, motorikk, livsløpet

KROPP

SANGER, RIM OG REGLER:

Hode skuldre kne og tå, Jeg har to armer, Du har to øyne, Boogie boogie, Hvis dine ører henger ned, Hasse hare, Per Sjuspring, Tåregle, Fingerregle, Alle barna klapper, Ansiktsregle, Hvem er borte, Tommeltott

BØKER:

Kroppen, Lillesøster, Alle har en bakside, Jeg er meg – min meg, Lars er Lars, Pekebok om kroppen, Oppdag kroppen, Boken om kroppen, Menneskekroppen, Knoklene, Leksikon om blodet, Samira og skjelettene, Beibi danser, Hjernen

AKTIVITETER:

Bli kjent samlinger, turer i nærmiljøet, sommerminner, dans, minirøris, orientering, samlinger om kroppsdelene, tegne kroppen, måle høyde, anatomi, lek med yrker, sanseaktiviteter, lage mat, tegne ansiktet sitt

HVA SKJER?

Tilvenning, planleggingsdag 7/8

AUGUST 2017

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31	Sommerstengt	1	2	3	4	5	6 Sigurd V 2
32	7 Planleggingsdag	8	9	10	11	12 Georg 5	13
33	14	15	16 Eiva 3 Julie 1	17	18	19	20
34	21 Tristan 1	22	23	24	25	26	27
35	28	29 Anton 3	30	31 Mats 4			

MÅNEDENS BEGREP:

Følelser

UNDERBEGREPER:Følelsesuttrykk, kroppsspråk,
mimikk, psykisk helse

FØLELSER

SANGER, RIM OG REGLER:Smil og vær glad, Er du veldig glad/trist/sint/redd(...) og vet det,
Karius og Baktus**BØKER:**Snill, Når to er sinte på hverandre, Boka om alle følelsene, Hva er
følelser?, Albert Åberg, Karsten og Petra leker teater, Karius og
Baktus, 10 små vennebøker, Mustafas kiosk, Det bor en gammel
baker på en bitteliten øy**AKTIVITETER:**Rollespill, rollelek, samlinger om følelser, mimelek, tegne
følelser, kjenne igjen følelser, sette ord på følelser, uttrykke
følelser, barnesamtaler, fortelle historier som reflekterer ulike
følelser, Adjektivhistorier, Høre på en sangtekst og snakke om
hva sangen handler om, Innsiden ut film, Glade maur app**HVA SKJER?**

Brannvernuke, foreldremøte, dugnad, planleggingsdag

SEPTEMBER 2017

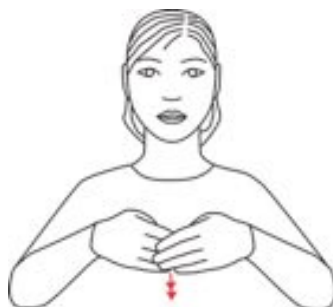
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
35					1	2	3
36	4	5 Dugnad	6	7 Dugnad Ragnhild	8	9 Oda 2	10
37	11	12	13 Oscar 5	14	15	16	17
38	18	19	20	21 Camilla	22	23	24
39	25	26	27	28	29 Planleggings- dag	30	

MÅNEDENS BEGREP:

Vennskap

UNDERBEGREPER:

Samarbeid, dele, turtaking, omsorg,
empati, fellesskap, trøste, kose,
sosial kompetanse

VENNER

SANGER, RIM OG REGLER:

Barn av regnbuen, Rettighetsslottet, Vil du være vennen min,
Vem kan segla, Vennskapsang, Stopp ikke mobb

BØKER:

Ti små vennebøker, Karsten og Petra er
bestevenner, Venner, Vaffelhjarte, Sprø på håret, Albert
Åberg

AKTIVITETER:

Felles turer, vennskapsbarnehage, vennskapsuke, lage
vennearmbånd, høstaktiviteter, turer, bake eplekake, lete
etter høsttegn, plukke høstblader, ulike språk

HVA SKJER?

Kademomme bhg fyller 17 år 25/10, FN-dag 24/10,
vennskapsuke

OKTOBER 2017

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
39							1
40	2 Skolens høstferie	3	4	5	6 Sofie 5 Hedda 2	7	8
41	9	10 Nils 4 Helle 4	11 Personalmøte	12	13	14 Eva 4 Ellinor 2	15
42	16	17	18 Ida	19	20	21	22
43	23 Vårin 5 Margit 2	24 FN-dag	25 Kardemomme 17 år!	26	27	28	29 Sommertid slutt
44	30	31 Halloween					

MÅNEDENS BEGREP:

Hus

UNDERBEGREPER:

Møbler, interiør, arkitektur, rom, inventar, familie, bygninger

HUS

SANGER, RIM OG REGLER:

Mollys hus, Ved veien lå et hus, I huset bortenfor, Den glade familie, God morgen, Anne Knutsdotter, Familien – Trond Viggo, Skilt, Farao på ferie

BØKER:

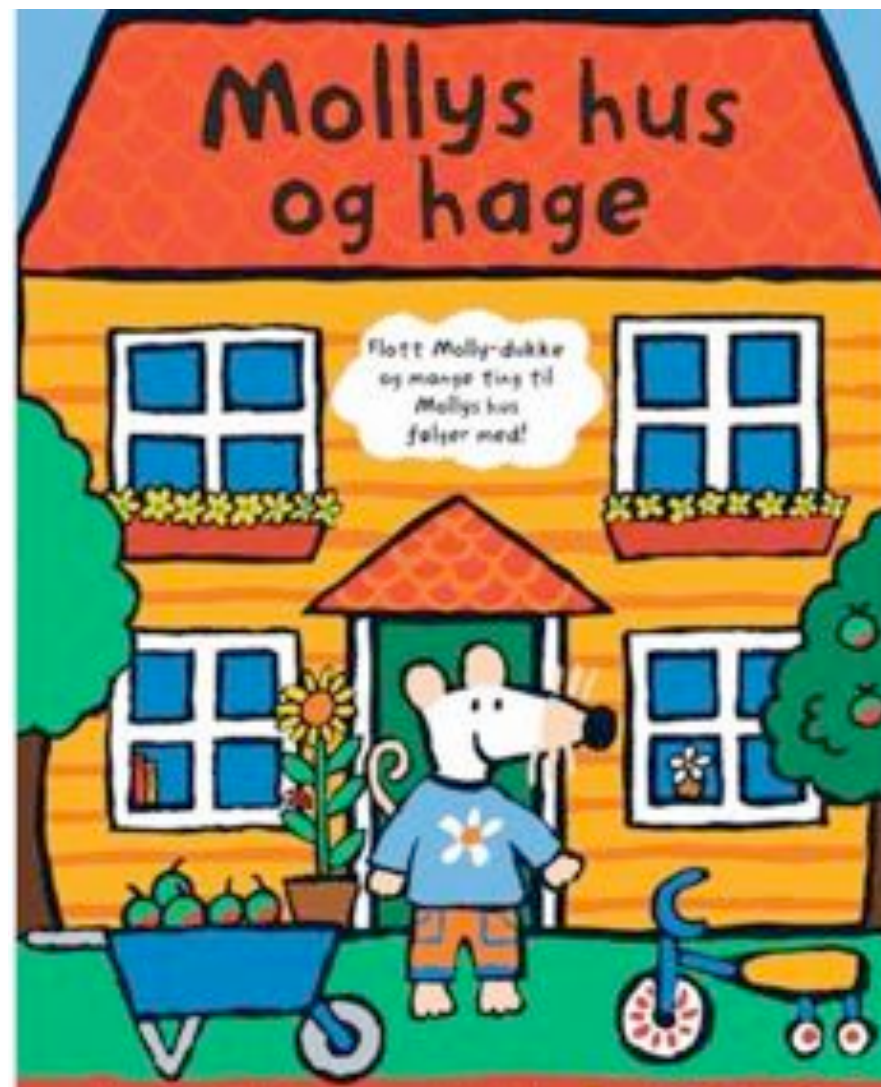
Mollys hus, Gullhår, Tassen, Hjem, Da lille Larsens hus blåste bort. Mummitrollets hus, Lillesøster, Tornerose, De tre små griser, Folk og røvere i Kardemommeby, Hjemme

AKTIVITETER:

Turer til barnas hjem, bygninger, ulike hus i ulike land av ulike materialer, bygge, tegne, lage hytter, dukkehus, lage hus, rommet mitt

HVA SKJER?

Foreldresamtaler, dugnad

NOVEMBER 2017

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44			1	2 Personalmøte	3	4	5
45	6	7	8 Marte T 4	9	10	11	12 farsdag
46	13 Marte B 3	14 Dugnad	15	16 Dugnad	17	18	19
47	20	21	22	23	24	25	26 Viktoriasdag
48	27	28	29	30			

MÅNEDENS BEGREP:

Jul

UNDERBEGREPER:

Advent, lucia, tro, filosofi,

JUL

SANGER, RIM OG REGLER:

Musevisa, På låven sitter nissen, Så går vi rundt om en
enerbærbusk, Bjelleklang, Når en pepperkakebaker,
Luciasangen, Jeg gikk meg over sjø og land

BØKER:

Jul i Bakkebygrenda, Gubben og katten får julebesøk, Den
lille julenissen, Karsten og Petra har luciafest, Pulverheksas
julebord, Den beste julen noensinne, Pulverheksa hjelper
julenissen, juleevangeliet, Mamma Mø feirer jul, Karsten og
Petra feirer jul, Grantreet

AKTIVITETER:

Lucia, juleforberedelser, juleverksted, bondegårdsbesøk,
kirkebesøk, vinteraktiviteter, adventsamlinger, tenne lys,
pepperkakebaking, bake lussekatter, adventskalender,
nissestreker

HVA SKJER?

Planleggingsdag, Lucia, nissefest, julebord

DESEMBER 2017

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48					1 Planleggings- dag Anine	2 Line	3
49	4	5	6	7	8	9	10
50	11	12	13 Lucia	14	15	16	17
51	18	19	20	21	22	23	24
52	25 1. juledag	26 2. juledag	27	28	29	30	31

MÅNEDENS BEGREP:

Dyr

UNDERBEGREPER:

Bondegårdsdyr, husdyr, ville dyr, dyreunger

DYR

SANGER, RIM OG REGLER:

Dyrene i Afrika, Jeg vil bygge meg en gård, Hva sier den grisen, sanger om dyrene, Buemerkesangene, Gåteviser, Bjørnen sover

BØKER:

Skinnavotten, Jonas i jungelen, Mopp og Mikko, Dyrene på gården, Karsten og Petra på bondegården, Bukkene bruse, Dyrene i jungelen, Løven og andre dyr i Afrika, Dyrenes barn, Barnas dyrebok, Store kattedyr, Fugler, Dyreungene på gården, Noahs ark

AKTIVITETER:

Dokumentarfilmer om dyr, zoologisk museum, låne et dyr, dyrebesøk, bondegårdsbesøk, apper om dyr, nytteverdi, dramatisering, ansiktsmaling, vinteraktiviteter

HVA SKJER?

Skiskole for 4-5 åringene, vinteraktivitetsdag

JANUAR 2018

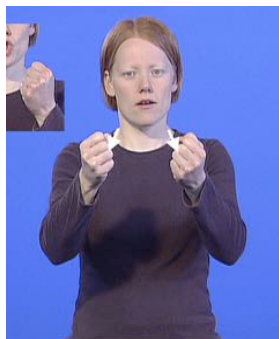
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1	1 Nyttårsdag	2	3 Nadia	4 Tor 6	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16 Personalmøte Sigurd J 5	17	18 Hege	19	20	21 Jonas 4
4	22	23	24	25	26 Emil 4	27	28
5	29	30	31 Amélie 5				

MÅNEDENS BEGREP:

Kjøretøy

UNDERBEGREPER:

Kjøretøy på land, i vann, i luften, arbeidsmaskiner, transportmidler

KJØRE

SANGER, RIM OG REGLER:

Hjulene på bussen, Humpetitten, Tøffe toget, Nede på stasjonene, Tut tut sier onkels bil, Nyss møte jeg en krokodill

BØKER:

Mopp og Mikko elsker kjøretøy, tøffe traktorer, tøffe biler, møt alle bilene, Thomastoget

AKTIVITETER:

Tur med ulike transportmidler, teknisk museum, sporveismuseet, infrastruktur, byen før og nå, lage biler, snekre, drivstoff

HVA SKJER?

Skiskole for 4-5 åringene, karneval, planleggingsdag, fastelavn

FEBRUAR 2018

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5				1	2	3 Sevim	4
6	5	6 Samefolkets dag	7 Silas 3	8	9 Odin 3	10	11 Morsdag Fastelavn
7	12	13	14 Valentinsdag	15	16	17	18
8	19 Planleggingsdag	20 Cecilie	21	22	23	24	25
9	26 Haldor 3	27	28				

MÅNEDENS BEGREP:

Mat

UNDERBEGREPER:

Grønnsaker, frukt, kjøtt, fisk, skalldyr, fugl, korn, andre matvarer

MAT

SANGER, RIM OG REGLER:

Grønnskaspiservise, Bake bake kake, Først kom et lass med lisser, Ludde lager suppe, Epler og pærer, Kua mi, Matsanger

BØKER:

Kokebøker, oppskrifter, Mopp og Mikko elsker mat, Jeg vil bake sier Nora, Thomas baker, Tassen baker, Mer mat sier Marius, Rut og Knut ser på mat, Suppe på en spiker, Jeg kunne spise en ku

AKTIVITETER:

Lage mat, hvor kommer maten fra, næringskjeden, sansелеk, mat fra ulike land, geitmyra, fiskesprell, restaurantbesøk, lage mat i skogen, påskeaktiviteter, besøk i kirken, så karse, påskesamling

HVA SKJER?

Påskefrokost, foreldremøte

MARS 2018

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
9				1	2	3	4
10	5	6 Armaan 5 Mathilda 4	7	8 Kvinnedagen	9	10	11
11	12	13	14 Eila 3 Eli 3	15 Isabella 2	16	17	18
12	19	20	21 Personalmøte Jacob 2 Trym	22	23 Embla 5	24 Earth Hour Alma 4	25 Palme- søndag Sommertid Mathilde 6
13	26	27	28	29 Skjær- torsdag	30 Langfredag Venil 6	31	

MÅNEDENS BEGREP:

Natur

UNDERBEGREPER:

Vær, årstider, skog, fjell, vann, sjø,
hav, universet, planeter, klima,
klær, planter, dyr, insekter, fugler

NATUR

SANGER, RIM OG REGLER:

Værwise, Lille Petter edderkopp, Se regnråper faller, Nå
skinner sola, Sola er god, Sol sol kom til meg, Så rart

BØKER:

Naturbøker, Småkryp, Mons og Marit fra vår til vinter,
Regnværseboka, Mads og Mia oppdager småkryp, Barnas
bok om friluftsliv, Larven aldrimett

AKTIVITETER:

Turer i naturen, værstasjon, insektsjakt, fuglearter,
værmelding, planetarium, naturbingo

HVA SKJER?

Planleggingsdag, foreldresamtaler, dugnader

APRIL 2018

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
13							1 1. påskedag Liam 4
14	2 2. påskedag	3	4	5	6	7	8
15	9	10	11	12	13	14	15
16	16 Elvine 2	17	18 Dugnad	19	20 Dugnad	21	22
17	23	24 Merethe	25 Alfred 3	26	27	28	29
18	30 Planleggings- dag						

MÅNEDENS BEGREP:

Miljø

UNDERBEGREPER:

Resirkulering, kildesortering, gjenbruk, trafikk, forurensing

MILJØ

SANGER, RIM OG REGLER:

Nasjonalsangen, Kom mai du skjønne milde,
Jeg er en liten løvetann, Vi er en nasjon vi med, Det går et
festtog gjennom landet, gardemusikk

BØKER:

Lille prinsesse, Svanhilds miljøreiser, Karsten og Petra feirer
17.mai, Den gule gravemaskinen, Trafikken, La planeten
leve, Bli en naturforsker

AKTIVITETER:

Miljøsamling, rusken, solsikkksamling, besøk til slottet,
vi "spiller i korps", se på garden, lage flagg, våraktiviteter

HVA SKJER?

Rusken, Solsikkefest, 16.mai feiring

MAI 2018

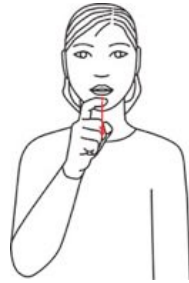
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18		1 Offentlig høytidsdag	2	3	4	5	6
19	7	8	9	10 Kristi Himmelfart	11	12	13 Laura
20	14	15 Anne	16	17 Grunnlovsdag	18	19	20 1. pinsedag
21	21 2. pinsedag	22 Isak 6	23 Personalmøte	24 Therese	25	26	27
22	28	29	30	31			

MÅNEDENS BEGREP:

Vann

UNDERBEGREPER:

Ferskvann, saltvann, damp, is, snø

VANN

SANGER, RIM OG REGLER:

Regn, regn, Se regndråper faller fra skyene, Har du hørt historien om de tre små fisk, lofottorsk, krabbesang, Stor bølge liten bølge, Det stormer

BØKER:

Barna ved kysten, Vi på Saltkråkan, Karsten og Petra vil lære å svømme, Krokodillen som ikke likte vann, Mummitrollet til sjøs, Bukkene Bruse på badeland, Ingrid vil bade, Thomas bader

AKTIVITETER:

Hva lever i vann, turer til strand og vann, Tøyenbadet, båttur, vannkrig, den blå planeten, fotosyntese, bade, svømme, spreder, fryse, dampe, koke, regn, sommeraktiviteter, akvarium

HVA SKJER?

Sommerfest, Maxiovernatting

JUNI 2018

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
22					1 Jan Gabriel 2	2 Ronja 5	3
23	4	5	6	7	8	9	10 Sinem
24	11	12	13	14	15	16	17
25	18	19	20	21	22	23 Sankthans- aften Hilmar 5	24 Sankthans
26	25 ld	26	27	28	29 Felix 6	30 Sverre 2	

JULI 2018

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
26							1
27	2	3	4	5	6	7	8
28	9	10	11 Petra 4	12	13	14	15
29	16 Sommer- stengt uke Iris 2	17	18	19	20	21	22
30	23 Sommer- stengt uke	24	25	26 Lars 6	27	28 Rachel	29 Kasper 3
31	30 Sommer- stengt uke	31					

LITTERATURLISTE:

Barnehageloven, 2005
Rammeplan for barnehagen, Kunnskapsdepartementet 2017
Toddlerkultur, Løkken 2004
God skolestart, Fatland 2007
Grep om begreper, Ibsen og Grove 2015
Barns språkutvikling, Høygård 2013

TIPS TIL VIDERE LESNING:

www.kardemomme.no

KONTAKTINFORMASJON:

Kardemomme barnehage SA
Skedsmogata 21, 0655 Oslo
Tlf: 22 67 59 93
e-post: info@kardemomme.no
nettside: www.kardemomme.no

